

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2021r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Andrzej Westphal

Protokolant: ---

po rozpoznaniu w dniu: 26 października 2021r. w T.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: M. M.

przeciwko: (...)

Akcyjna z siedzibą w P.

o zapłatę i rentę

I. Oddała wniosek o odrzucenie pozwu w części dotyczącej żądania zasądzenia kwoty 30.000,00 zł (trzydzieści tysięcy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie ,

II. Odrzuca pozew w części dotyczącej żądania zasądzenia kwoty 40.550,00 zł (czterdzieści tysięcy pięćset pięćdziesiąt) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz odnośnie żądania zasądzenia renty za okres od stycznia 2019r. do 7 maja 2019r. ,

III. W pozostałej części oddała powództwo,

IV. Zasądza od powoda M. M. na rzecz pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. kwotę 5.400,00 zł (pięć tysięcy czterysta) z tytułu zwrotu kosztów procesu .

Sygn. akt I C 1467/20

UZASADNIENIE

Powód M. M. wniósł pozew przeciwko C. (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w P. . Domagał się w nim zasądzenia kwoty 80.275,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9.09.2019r. do dnia zapłaty oraz renty w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie płatnej do dnia 15. każdego miesiąca poczynając od 1.01.2019r.

W odpowiedzi na pozew pozwany wnosił o odrzucenie pozwu co do kwoty 30.000,00 zł oraz oddalenie powództwa w pozostałej części(k. 55 – 57).

Sąd ustalił, co następuje :

W dniu 24 lipca 2017r. do Sądu Okręgowego w Toruniu wpłynął pozew wniesiony przez powoda M. M. przeciwko C. (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w P. . Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 1532/17. Pozew został sporządzony przez pełnomocnika powoda radcę prawnego A. P. . Powód dochodził w nim zapłaty kwoty 81.375 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7.07.2016r. do dnia zapłaty . Domagał się także zwrotu kosztów procesu .

W uzasadnieniu pozwu podano , że w dniu 27 sierpnia 2014r. powód uległ wypadkowi przy pracy będąc zatrudniony w firmie (...), którego w zakresie OC ubezpieczał pozwany . Jako podstawę prawną odpowiedzialności pełnomocnik powoda wskazał art. 435 k.c. Wyjaśnił także , że : „Powód natomiast dochodzi od pozwanego tzw. roszczeń uzupełniających w związku z wypadkiem przy pracy , jakiemu uległ w dniu 27.08.2014r. , uznając we wszystkich roszczeniach swoje przyczynienie w wysokości 30 % oraz uwzględniając wypłacone przez ZUS jednorazowe odszkodowanie” oraz „Zdaniem powoda kwota zadośćuczynienia w łącznej wysokości 100.000 zł zrekompensowałaby doznana przez niego krzywdę , uwzględniając wypłacone już przez ZUS jednorazowe odszkodowanie .Powód dochodzi jednak kwoty 70.000 zł zadośćuczynienia w związku z uznanym przez siebie przyczynieniem się do szkody w wysokości 30%”. Pełnomocnik dodał także ,że powód poniósł koszty leczenia w łącznej kwocie 16.250 zł. Dochodzi jednak od pozwanego jedynie 70% tej kwoty ,czyli 11.375 zł.

Dowód : akta I C 1532/17 – pozew k. 3 - 7 ,

W wyroku z dnia 21 maja 2019r. sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 81.375,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 lipca 2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 11.331,30 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu .

W uzasadnieniu orzeczenia sąd , między innymi , wskazał jako podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego art. 435 k.c. Sąd stwierdził ,że : „Zdaniem sądu pozwany nie tylko nie wykazał ,że powód jest wyłącznie winny spowodowania wypadku z dnia 27 sierpnia 2014r. i wynikłej z niego szkody , ale także ,by w jakimkolwiek , choćby najmniejszym stopniu , przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody (art. 362 k.c.). Zaoferowany przez strony materiał dowodowy nakazywał uznać ,że powstanie szkody nie było skutkiem naruszenia przez powoda jakichkolwiek reguł bezpieczeństwa ,czy staranności”. Sąd ten stwierdził także , że (...) „Należało zdaniem Sądu zasądzić całość dochodzonej przez powoda kwoty , uznając , że powód ograniczając w pozwie żądanie z uwagi na błędne przeświadczenie o swoim przyczynieniu się do zaistniałego zdarzenia, dochodził kwoty pomniejszonej (choć automatycznie odliczonej) o wypłacone odszkodowanie z ZUS”.

Sąd zaaprobował także zawarte w pozwie żądanie zasądzenia na rzecz powoda kwoty 11.375 zł tytułem odszkodowania .

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2019r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego.

Dowód : akta I C 1532/17 – wyrok I instancji k. 248 , uzasadnienie k. 251 – 261 v , wyrok II instancji k. 287 ,

W 2010r. powód ukończył technikum . Przez około rok nie mógł znaleźć pracy . Po tym okresie podjął ją w firmie (...) zarabiał około 1.500 zł netto , a później 1.800 - 2.000 zł . Po wypadku przebywał na zasiłku chorobowym, ale obecnie nie pamięta ile on wynosił . Było to chyba 100% zarobku , gdyż zdarzenie było wypadkiem przy pracy. Następnie po około 2-3 miesiącach uzyskał prawo do renty . Wynosiła ona chyba 800 zł netto . Powód cały czas ją otrzymuje chyba w takiej samej wysokości , ale po pomniejszeniu w zależności od uzyskiwanych zarobków . Obecnie renta wynosi około 600 zł . Od dnia 1 czerwca 2019r. powód pracuje w Miejskich (...) w G.. Zarabia około 2.800 zł netto . W 2016r. skończył studia na kierunku inżynieria logistyki .

Dowód: przesłuchanie powoda k. 90 v - 91 .

Sąd zważył , co następuje :

W uzasadnieniu niniejszego pozwu powód wskazał ,że domaga się zasądzenia kwot :

- 1) 30.000,00 zł z tytułu pozostałej części zadośćuczynienia ,
- 2) 20.275,00 zł z tytułu zwrotu kosztów leczenia ,
- 3) 30.000,00 zł z tytułu skapitalizowanej renty za okres od lipca 2016r. do grudnia 2018r. ,
- 4) 1.000,00 zł miesięcznie z tytułu dalszej renty płatnej od stycznia 2019r. do 15. każdego miesiąca.

Ad. 1 :

Pozwany wnosił o odrzucenie pozwu odnośnie tego żądania . Argumentował ,że (...) „Roszczenie powoda o zadośćuczynienie zostało w całości wyczerpane powołanym wyżej orzeczeniem / tj. wyrokiem z dnia 21 maja 2019r./ i kwestia zadośćuczynienia objęta jest powagą rzeczy osądzonej. Fakt wewnętrzznego przekonania , czy też ujawniona po wniesieniu pozwu możliwość żądania wyższej kwoty , nie oznacza, aby kwestia tych roszczeń nie była objęta powagą rzeczy osądzonej” (k. 56 – 57) . Stanowisko to nie było zasadne .

Zgodnie bowiem z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. sąd odrzuci pozew : „ Jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona” . W niniejszej sprawie zachodzi tożsamość stron ze sprawą o sygnaturze I C 1532/17 . Nie istnieje natomiast tożsamość roszczeń ,gdyż powód dochodzi „ pozostałej kwoty 30.000 zł” . Nie wnosił o nią w poprzednim procesie . Odmienna jest też podstawa faktyczna , czyli fakty z których wywodzi swoje roszczenie . Pełnomocnik powoda pisze bowiem w uzasadnieniu pozwu , że „(...) Powód ograniczył w pozwie żądanie z uwagi na błędne przeświadczenie o swoim przyczynieniu się do zaistnienia zdarzenia” . Powołuje się przy tym na stanowisko sądu w sprawie I C 1532/17 (k. 3 v) . Wprawdzie we „Wniosku o zawezwanie do próby ugodowej” z dnia 26 czerwca 2019r. pełnomocnik powoda nie pisze wprost o „błędzie” , ale także powołuje się tam na wyrok z dnia 21 maja 2019r. (k. 18 – 18 v) . Należy więc uznać ,że obecnie powód wywodzi swoje żądanie z „błędu” .

Wobec więc braku tożsamości roszczeń w obu sprawach wnioski o odrzucenie pozwu co do żądania zasądzenia kwoty 30.000,00 zł z odsetkami za opóźnienie podlegał oddaleniu (punkt I wyroku) .

Żądanie zapłaty podlegało więc analizie co do jego zasadności. Wprawdzie pełnomocnik powoda pisze o „błędym przeświadczeniu” , ale nie przeprowadza żadnej analizy pod kątem spełnienia wymogów określonych w art. 84 k.c. i art., 88 § 1 k.c. Nie wykazuje zachowania określonego tam terminu do uchylenia się od skutków błędu określonego w art. 88 § 2 k.c. W ogóle nie powołuje się na te przepisy .

Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. „W razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie , uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy , gdy błąd został wywołany przez tę osobę , chociażby bez jej winy , albo gdy wiedziała ona o błędzie lub z łatwością mogła błąd zauważyć ; ograniczenie to nie dotyczy czynności nieodpłatnej”. Paragraf 2 stanowi ,że „Można powołać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie ,że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie nie złożyłby oświadczenia woli tej treści (błąd istotny)” . Artykuł 88 § 1 k.c. stanowi „Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli , które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby , następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie” . Zgodnie z art. 88 § 2 k.c. „Uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu – z upływem roku od jego wykrycia a w razie groźby – z upływem roku od chwili kiedy stan obawy ustał ” .

Bierność pełnomocnika powoda w zakresie wykazania spełnienia przesłanek określonych w powołanych przepisach nie ma jednak znaczenia . W niniejszym przypadku nie mamy bowiem do czynienia z błędem w rozumieniu art. 84 k.c. (...) miałyby bowiem polegać na tym ,że radca prawny reprezentujący powoda bezpodstawnie przyjął ,że powód przyczynił się do powstania szkody. Określił ,że nastąpiło to w 30 % i o tyle zmniejszył żądania pozwu. W tym przypadku doszło więc błędowi przewidywania , błędowi co do pobudki , a to nie uzasadnia uchylenia się od treści oświadczenia . Błąd ten należy bowiem do sfery motywacyjnej i składa się na pobudkę , pod wpływem której zostało wyrażone oświadczenie woli , uznane następnie przez oświadczonego za dotknięte błędem . Sąd w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 lutego 2019r. - I ACA 289/18 (Legalis numer 2246324) . Dodać też należy ,że błąd określony w art. 84 k.c. nie występuje , jeżeli składający oświadczenie znał i rozumiał okoliczności , ale wyciągnął z nich niewłaściwe wnioski i podjął niekorzystną dla siebie decyzję . W niniejszej sprawie było nią przyjęcie przyczynienia się powoda od powstania szkody. Radca prawny znał stan faktyczny sprawy – okoliczności wypadku, ale w sposób błędny ocenił jego skutki materialnoprawne dla powoda. Błąd w rozumieniu

art. 84 k.c. polega na natomiast nieprawidłowości widzenia , a nie na nieumiejętności przewidywania i wnioskowania (por. wyroki SN : z 15.10 1997r. (...) 214/97 i z 9.08.2018r. VCSK 435/17) .

Podkreślić także należy ,że „błąd” powstał po stronie pełnomocnika , a nie powoda . W ogóle nie może więc odnosić się do niego jako strony stosunku cywilnoprawnego . Dokonując czynności prawnej w imieniu reprezentowanego, pełnomocnik składa własne oświadczenie woli . Konsekwencje braku jego wiedzy , świadomości , motywacji , pobudek działania należy więc odnosić do pełnomocnika, a nie strony , którą reprezentuje . Po jego stronie dochodzi bowiem do aktu tworzenia oświadczenia woli oraz wyrażenia jego treści (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31.08.2017r. V CSK 675/16) .

Sąd w niniejszym składzie podziela przedstawione tu stanowiska Sądu Najwyższego.

Skoro więc brak jest podstaw do uchylenia się od decyzji o obniżeniu roszczenia z tytułu przyczynienia się powoda , to żądanie zasądzenia kwoty 30.000 zł, stanowiące konsekwencję tego ograniczenia , jest bezpodstawne.

Oddalenie żądania pozwu w tej części jest ujęte w punkcie III wyroku .

Ad. 2 :

Uwagi poczynione w punkcie „Ad. 1” tego uzasadnienia dotyczą także kwot z tytułu zwrot kosztów leczenia , które także pełnomocnik obniżył w poprzednim procesie o 30 % . Oddalenie powództwa dotyczy w tym przypadku kwoty 9.275,00 zł (20.650 – 11.375) .

W pozwie w niniejszej sprawie pełnomocnik powoda powołuje się na poniesienie dodatkowych kosztów leczenia w kwocie 11.000 zł . Wynikają one z : faktury VAT (...) na kwotę 1.500 zł z dnia 16.09.2015r. oraz z rachunku numer (...) na kwotę 9.500 zł (k. 19 i k. 20) .

Faktura VAT (...) na kwotę 1.500 zł z dnia 16.09.2015r. była już przedłożona w sprawie I C 1532/17 była więc objęta rozstrzygnięciem przez sąd w tamtej sprawie (k. 80 akt I C 1532/17) . W tym więc zakresie zachodzi powaga rzeczy osądzonej , ale tylko co do 70 % tej kwoty , czyli 1.050 zł. O tej bowiem proporcji sąd orzekł w tamtym procesie Co do tej kwoty powództwo podlegało więc odrzuceniu , a w pozostałej części oddaleniu .

Rachunek numer (...) na kwotę 9.500 zł pochodzi z dnia 17 września 2018r. (k. 20) . Poprzedza on więc datę wydania wyroku w sprawie I C 1532/17. Powód mógł więc w tamtej sprawie zgłosić żądanie zasądzenia tej kwoty . Nie jest to więc nowa okoliczność powstała po prawomocnym zakończeniu tamtego procesu. Obecnie żądanie to podlega odrzuceniu . Granice powagi rzeczy osądzonej dotyczą bowiem także faktów , na które strona mogła się powołać przed wydaniem wyroku , ale tego nie uczyniła . Faktem tym jest poniesienie przez powoda wydatku na leczenie potwierdzonego tą fakturą. Istotny jest stan sprawy z chwili wyrokowania . On określa przedmiotowe granice powagi rzeczy osądzonej .

Ad 3 :

Ocena dotycząca skutków prekluzji faktów dotyczy także żądania zasądzenia kwoty 30.000 zł z tytułu skapitalizowanej renty za okres od lipca 2016r. do grudnia 2018r. , ale także i renty za okres od stycznia 2019r. do dnia zamknięcia rozprawy czyli 7 maja 2019r. (k. 244 akt I C 1532/17) . Powód mógł wówczas powołać się na konieczność zasądzenia renty w trybie art. 444 § 2 k.c., ale tego nie uczynił.

W sumie więc odrzuceniu podlegał pozew w części dotyczącej kwot : 1.050,00 zł , 9.500,00 zł., 30.000 zł - razem 40.550,00 zł oraz odnośnie żądania zasądzenia renty za okres od stycznia 2019r. do 7 maja 2019r. (punkt II pozwu).

Ad 4 :

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c. „Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty”. Renta ma więc uzupełnić uszczerbek w zarobkach poszkodowanego. Brak

było podstaw do zasądzenia renty , gdyż powód obecnie dysponuje większą kwotą niż zarobki , które osiągał w chwili wypadku . Zeznał bowiem , że wówczas otrzymywał wynagrodzenie wynoszące 1.800 – 2.000 zł . Obecnie z tytułu pracy w (...) otrzymuje około 2.800 zł . Wysokość renty z ZUS to około 600 zł (k. 90 v) . Łącznie więc powód dysponuje kwotą 3.400 zł. Nie powstał więc uszczerbek w jego dochodach .

Brak też było podstaw do zasądzenia renty za okres wcześniejszy – czyli od 8 maja 2019r. Powód powinien bowiem wykazać , że wtedy dysponował mniejszą kwotą niż mógłby zarobić . Zgodnie z art. 6 k.c. to na nim spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie. Powód nie przedstawił jednak żadnych dowodów. Powinien wykazać jakie zarobki mógłby osiągnąć np. pracując dalej w firmie (...), jaką rentę w danym okresie otrzymywał oraz ile zarabiał pracując w innym miejscu . Wszystkie te okoliczności można było wykazać dokumentami. Powód nie przedłożył nawet decyzji rentowych , ani zaświadczeń o zarobkach z poszczególnych miejsc pracy z okresu po dniu 8 maja 2019r. Wykazanie tych okoliczności nie sprawiałoby kłopotu , gdyż wynikają one z dokumentów. Powód nie przedstawił natomiast innego dowodu oprócz swoich ogólnikowych zeznań .Nie był nawet pewien podawanych kwot, gdyż używał określeń „chyba” i „około” . Nie sposób jest uznać ten dowód za wystarczający dla poczynienia wyliczeń za wcześniejszy okres .

Nie zostało także udowodnione , że powód starał się o podjęcie pracy w służbie więziennej i centrum dystrybucyjnym (...) . Jego twierdzenia w tym zakresie należy uznać za gołosłowne. Nie przedłożył bowiem żadnego CV , czy pisma wystawionego przez organy służby więziennej , potwierdzającego że kontaktował się z kimkolwiek z tej służby w celu uzyskania informacji o możliwości podjęcia pracy . Zeznał natomiast , że składał dokumenty w C. , B. i w Ośrodku (...) Służby Więziennej w Suchej (k. 91) . Musiały więc dysponować jakimś potwierdzeniem ich złożenia Z pewnością nie byłoby też trudne uzyskanie go od tych podmiotów.

Powód nie wykazał także wysokości zarobków w służbie więziennej, centrum dystrybucyjnym (...) i w firmie (...) . Oprócz jego gołosłownych i często nieprecyzyjnych twierdzeń , nie przedstawił żadnego innego dowodu . W tym przypadku także nie byłoby trudne przedłożenie stosownych dokumentów o wysokości tych zarobków lub złożenie wniosku o wystąpienie przez sąd o stosowne informacje ,gdyby powód miał problemy z ich uzyskaniem . Powód nie złożył nawet wniosku o przesłuchanie swojego brata , który pracuje w służbie więziennej i od którego uzyskał informację o wysokości zarobków – jak zeznał (k. 91) . W przypadku informacji o aktualnych zarobkach w firmie (...) , to nawet nie sposób dowiedzieć się skąd powód czerpie wiedzę o ich wysokości. Zeznał bowiem , że nie rozmawiał z żadnym pracownikiem (k. 91) .

Powód nie wykazał więc , że na skutek wypadku doszło do uszczerbku w jego dochodach i z tej przyczyny żądanie zasądzenia renty zostało oddalone (punkt III wyroku) .

W niniejszej sprawie sąd poczynił ustalenia na podstawie przesłuchania powoda – z poczynionymi powyżej zastrzeżeniami . Dokument w postaci pozwu, wyroku i jego uzasadnienia w sprawie o sygnaturze I C 1532 /17 był natomiast w pełni wiarygodny i nie kwestionowany przez strony. Sąd dał mu więc w pełni wiarę.

Skoro powód przegrał sprawę , to na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. sąd zasądził od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w kwocie 5.400,00 zł . Składało się na nie wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (dz. U. z 2018r. , poz. 265) .